

UTENOS KOLEGIJA

Viešoji įstaiga, Maironio g. 7, LT-28142 Utena, tel. / faks. (8 389) 51 662.

El. p. administracija@utenos-kolegija.lt, <http://www.utenos-kolegija.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111965850.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministrei
Gerb. Jurgitai Petrauskienei

2017-06-23 Nr. V10-252

DĖL TECHNOLOGINIŲ SPECIALISTŲ POREIKIO IR RENGIMO UTENOS REGIONE

Vykstant aktyvioms diskusijoms dėl aukštojo mokslo reformos Lietuvoje, Utenos kolegijos Taryba, siekia atsakingai nubrėžti Utenos kolegijos veiklos strateginę kryptį, idant būtų užtikrintas Utenos regionui reikalingų specialistų poreikis ir kokybė. 2017 m. gegužės 31 d. Kolegijos Taryba organizavo išplėstinį posėdį, kuriame buvo svarstomas technologijų srities specialistų poreikis Utenos regione, Utenos kolegijoje parengtų minėtos srities specialistų kokybė, jos gerinimo iššūkiai ir kryptys. Posėdyje dalyvavo LR Švietimo ir mokslo ministerijos (toliau – Ministerijos) atstovai, Lietuvos darbdavių konfederacijos, Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmų Utenos filialo vadovai, dešimties Utenos regiono pramonės įmonių, kuriose dirba apie 22,7 proc. visų regiono pramonės sektoriaus darbuotojų, vadovai, dviejų Utenos regiono profesinio mokymo centrų vadovai.

Taryba akcentavo, kad Kolegija veikia Utenos regione, kuriame yra gerai išplėtotas, technologiškai pažangus maisto, tekstilės, metalo apdirbimo ir kt. sričių pramonės sektorius. 2016 m. pradžios duomenimis, šis sektorius pritraukia didžiausią regiono tiesioginių užsienio investicijų dalį (88,9 proc.), sukuria didžiausią pridėtinę vertę, nors gyventojų užimtumas šiame sektoriuje (22,6 proc. visų regiono dirbančiųjų) ir nėra dominuojantis.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes, Tarybos posėdžio metu vykusio diskusija patvirtino, kad **Utenos regione yra ypač didelis kvalifikuotų technologijų srities specialistų poreikis**. Nors, remiantis Lietuvos darbo biržos prognozėmis 2017 metams, darbuotojų, dirbančių regiono pramonės sektoriuje, poreikis sudaro apie 28 proc., t. y., nėra vyraujantis, tačiau realūs darbdavių poreikiai yra kur kas didesni. Tai lemia technologinė pažanga, skatinanti sparčią pramonės technologijų automatizaciją, robotizaciją, pramonės įmonėse dirbančių darbuotojų senėjimas ir natūralus jų atnaujinimo poreikis, gyventojų emigracija iš regiono, sąlygojanti ir jaunimo skaičiaus mažėjimą, neefektyvios darbo biržos priemonės, nepritraukiančios į įmones perkvalifikuotų darbuotojų, realiam praktiniam darbui nepakankamos kokybės profesinių mokyklų absolventų parengimas, vis dar per mažas Kolegijoje parengtų šios srities specialistų skaičius bei kiti veiksniai.

Akcentuotas ir kitas, sisteminis, su aukštosios mokyklos specialistų kokybe tiesiogiai susijęs veiksnys - **bendrojo ugdymo mokyklose jaunimas nepakankamai parengiamas deramai išmanyti tiksluosius mokslus**. Tai didele dalimi nulemia aplinkybę, jog pvz., Utenos regiono jaunimas vis dar gana neskaitylingai renkasi technologijų srities studijas Utenos kolegijoje ir profesinio mokymo centruose. Šia prasme būtini neatidėliotini Ministerijos sprendimai. Kita vertus, siekiant spręsti minėtą problemą nedelsiant, **reikalingos ne tik Utenos kolegijos, regiono profesinio mokymo centrų, bet ir Ministerijos pastangos populiarinti technologijų srities programas stojančiųjų tarpe**, bei konsoliduotos LR Vyriausybės, vietos savivaldos priemonės,

nukreiptos į specialistų išlaikymą regione, nes minėtų specialistų trūkumas yra ne tik Utenos regiono, bet valstybės masto problema.

Posėdyje pramonės įmonių vadovai taip pat akcentavo, kad Utenos kolegijoje parengtų technologijų srities specialistų - elektros energetikos, automatinio valdymo sistemų, informacinių sistemų inžinerijos, maisto technologijos, aprangos dizaino ir technologijos ir kt. kryptyse, bendrasis parengimas yra pakankamos kokybės. Tačiau jų gebėjimus įmonės turi pritaikyti pagal savo specifiką. Todėl būtina užtikrinti, kad studijų metu studentai turėtų daugiau praktikos įmonėse realiomis darbo sąlygomis, praktikuodamiesi su realiais įrengimais ir situacijomis.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus, akcentuota, kad **Utenos kolegija, aktyviai bendradarbiaudama visų pirma su regiono pramonės įmonėmis, sektoriniais profesinio mokymo centrais, privalo priimti strateginio regiono technologijų srities specialistų rengimo lyderio vaidmenį**. Kaip rodo situacijos analizė, Tarybos posėdyje išsakytos regiono įmonių vadovų patirtys – regiono profesinio mokymo centrai, nors ir turi gerą ES lėšomis sukurtą praktinio mokymo bazę, specialistų rengimo lyderio vaidmens regione priimti negali.

Kolegija taip pat turi išnaudoti turimą žinių, žmogiškųjų, materialinės studijų bazės bei bendradarbiavimo ryšių potencialą ir atsakingai pasiruošti trumposios pakopos (V lygmens) programų realizavimui, sutelkdama pastangas per trumpesnį laiką parengti regiono įmonių realioms darbo vietoms reikalingus technologijų srities specialistus.

Siekiant sudaryti deramas sąlygas minėto Utenos kolegijos vaidmens realizavimui, jau šių metų studentų priėmimo į aukštąsias mokyklas metu, Kolegijai privalo būti užtikrinta galimybė suformuoti technologijų srities studijų programų studentų grupes, pastarųjų grupių rentabilumą vertinant tik pasibaigus visam bendrojo priėmimo laikotarpiui.

Utenos kolegijos Tarybos pirmininkas

Danukas Arlauskas